

De Eerstgeborene en Eniggeborene

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling 1977,
en voor het Grieks de Textus Receptus (Stephanus) 1550.

Betrokken uit <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Drie-eenheid-.pdf>, 14-12-2020 (M.V.)

1. DE EERSTGEBORENE

Deze uitdrukking “eerstgeborene” komt met betrekking tot de Heer Jezus Christus vijf maal voor, in het Nieuwe Testament:

1. Romeinen 8:29 “opdat Hij de Eerstgeborene zij onder vele broeders”.
2. Kolossenzen 1:15 “de Eerstgeborene van alle creaturen”.
3. Kolossenzen 1:18 “Hij, Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn”.
4. Hebreëen 1:6 “En als Hij weer de Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden”.
5. Openbaring 1:5 “de Eerstgeborene uit de doden”.

Sommigen redeneren dan zo: Hij bestaat ‘dus’ niet van eeuwigheid af, want Hij is “geboren” en heeft ‘dus’ een begin.

Dit is een redeneringsfout. Bijbelteksten moet men niet op de klank af verklaren. Als u de term “eerstgeborene” letterlijk neemt, dan zult u hem helemáál letterlijk moeten nemen: dan is de Christus geboren en niet geschapen!!!

En dan redeneren we verder: een geschapen wezen is van wezenlijk lagere orde dan degene die hem geschapen heeft. Maar een geboren wezen is van dezelfde natuur, en in die zin van dezelfde orde als degene uit wie hij geboren is. Maar deze consequentie aanvaarden sommigen juist niet!

De term “eerstgeborene”, toegepast op Jezus Christus, slaat altijd op Hem als de MENS Jezus Christus, en nooit op Hem als de Zoon van God, die van eeuwigheid af is. Als MENS werd Jezus verwekt, zo zegt de Psalm:

Psalm 2:7 “Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd” – HSV: “verwekt”.

En Paulus zegt in Antiochië, dat God de aan de vaders gegeven belofte heeft vervuld, “toen Hij Jezus verwekt heeft” en hij haalt daarbij Psalm 2 aan: Handelingen 13:32, 33. Zie ook Hebreëen 1:5 en 5:5.

Natuurlijk is de term “eerstgeborene” ontstaan uit het-eerst-geboren zijn. Maar die term betekent in het bijzonder: “het eerst in rangorde”. Dat komt omdat hiermee de ERFGENAAM wordt aangeduid, die de VOORNAAMSTE PLAATS inneemt: hij die meer erft dan zijn broers, namelijk een dubbel deel: zie Deuteronomium 21:17 en vgl. Numeri 11:25; 2 Koningen 2:9.

Soms kan het element eerst-geboren-zijn volledig wegvallen en alleen de rangorde of de overdrachtelijke betekenis overblijven. Zo zien we in 1 Kronieken 5:1 hoe niet Ruben als eerstgeborene in het register werd ingeschreven, maar wel Jozef. Jozef werd de eerstgeborene naar RANG: de eerste, de voornaamste. Zo was dat ook met Ezau en Jakob het geval, en ook met Ismaël en Izaäk en met Manasse en Efraïm.

Ook in Psalm 89:28 blijkt de letterlijke betekenis van “eerstgeborene” als eerst-geboren-zijn totaal te zijn weggevallen: Psalm 89:28 “Ook zal Ik hem [= slaat op David, en nadien Christus] tot een eerstgeboren zoon stellen, tot een hoogste over de koningen der aarde”.

Vergelijk Openbaring 1:5 “Jezus Christus ...de Eerstgeborene uit de doden, en de Overste van de koningen der aarde”.

Deze Schriftplaats slaat op Jezus Christus.

Iemand die niet daadwerkelijk het-eerst-geboren is, kun je niet letterlijk tot eerstgeborene maken. Zo iemand wordt tot eerstgeborene GESTELD.

In Jezus' geval heeft de term "eerstgeborene" een volkomen overdrachtelijke betekenis. Het duidt bij Hem vooral op RANGORDE: Hij is de voornaamste, de eerste plaats innemend. Maar ook is Jezus Christus de OORSPRONG of het BEGIN van alles. We zullen dat alles verder aantonen. Daar toe zullen we die vijf Schriftplaatsen met de term "eerstgeborene" op de betekenis onderzoeken.

2. DE EERSTGEBORENE "VAN ALLE KREATUREN" en "UIT DE DODEN"

Kolossenzen 1:15-18 "Die het Beeld is van de onzienlijke God, de **Eerstgeborene van alle creaturen**. 16 **Want door** Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn **door** Hem en **tot** Hem geschapen; 17 En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen **door** Hem; 18 En Hij is het Hoofd van het lichaam, [namelijk] van de gemeente, Hij, Die het Begin is, de **Eerstgeborene uit de doden**, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn".

Hier moet de term "Eerstgeborene van alle creaturen" (HSV: "van heel de schepping") verklaard worden op grond van hetgeen volgt op "want" in vers 16 en 17. Deze "want" leidt een verklaring in! We lezen in vers 16 en 17 dat ALLE dingen (vier maal "alle") "DOOR" en "TOT" Hem zijn geschapen. Dáárom is Hij de "eerstgeborene". Die term betekent zijn eminentie en eerste plaats als Schepper.

Want de MENS Jezus Christus begon zijn menselijk bestaan wel in een kribbe, maar in feite is Hij "VÓÓR ALLE dingen" (vers 17) en "DOOR Hem en TOT Hem" zijn alle dingen geschapen (vers 16) – dat is het wat die RANG bepaalt.

Die rang "eerstgeborene" houdt erfgenaamschap in: de Zoon zal alles wat Hij geschapen heeft, maar wat nu nog door Satan is ingenomen, beërven, want "alle dingen zijn ... TOT (= voor) Hem geschapen" (vers 16)!

Hier is beslist niet bedoeld dat Jezus de eerst geschapene is, opdat door Hem de "andere" dingen zouden kunnen gemaakt worden, zoals Jehovah-getuigen leren. Dat woordje "andere" hebben zij zelf onrechtmatig in hun pseudo-bijbel¹ toegevoegd: vijf maal in Kolossenzen 1:15-20, alhoewel tussen vierkante haakjes. In Kolossenzen 1:16, 20 voegen zij bovendien het woord "tussenkost" aan de grondtekst toe *zonder* haakjes: "door TUSSENKOMST". Zo ziet u even welk een knoeiboel zij ervan maken. In Kolossenzen 1:16, 17 voegen zij zelfs "bemiddeling" toe: "door BEMIDDELING", terwijl dat woord niet in de grondtekst staat weergegeven en niet zo bedoeld is.

Dit wordt allemaal ondernomen om de Schrift te ontcrachten die duidelijk leert dat Jezus Christus de Schepper en dus God is.

Jezus Christus is als Zoon van God niet de eerste van de geschapen dingen, maar: "Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen **door** Hem" (vers 17). Hij heeft geschapen: "alle dingen geschapen, die in de **hemelen** [meervoud!] ... zijn" (vers 16). Alle dingen die tot BESTAAN gebracht werden, bestonden door de Zoon (vers 17).

Paulus komt beslist niet te schrijven dat de Heer Jezus het eerste schepsel is. Hij bedoelt dat de Heer Jezus, ondanks zijn Mens-zijn, in feite het "BEGIN" (vers 18) is of de OORSPRONG van alles.

De Heer Jezus is in waarheid de OORSPRONG van de schepping Gods, zoals staat in Openbaring:

Openbaring 3:14 "Dit zegt de Amen [= Jezus], de trouwe, en waarachtige Getuige, het **Begin** [= Schepper] der schepping Gods".

Hij is de EERSTE en ook de Laatste, het BEGIN en ook het Einde, de ALFA en ook de Omega – Openbaring 22:13 (en dit is hetzelfde als wat van God gezegd wordt, in Openbaring 21:6).

¹ Zie <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/NWV.pdf> en meer hier: <http://www.verhoevenmarc.be/jg.htm>

Daarom heeft de Heer Jezus de rang van “eerstgeborene”. Er wordt in Kolossenzen 1:18 letterlijk gezegd: “opdat Hij in allen de Eerste zou zijn”.

De Heer Jezus is ook “de Eerstgeborene uit de doden” – Kolossenzen 1:18. (Zo wordt Hij ook in Openbaring 1:5 genoemd).

Hier wordt Hij aangeduid als Oorsprong of Begin. Dat wordt vooraf in het vers ook gezegd: “Hij, Die het **Begin** is, de Eerstgeborene uit de doden”. We zagen reeds dat de Heer Jezus het begin of de oorsprong van de hele schepping is; Hij is dat eveneens met betrekking tot de opstanding uit de doden.

In Kolossenzen 1:18 en Openbaring 1:5 kunnen we de term “eerstgeborene” evenmin letterlijk nemen. Uit de doden wordt je niet “geboren” maar men “staat op” uit de doden. Een ander voorbeeld van overdrachtelijk woordgebruik vinden we in Johannes 3: Nicodemus dacht aanvankelijk dat “wedergeboorte” letterlijk opnieuw-geboren-worden betekende, maar Jezus wees hem terecht – zie Johannes 3:4-6. Bedoeld wordt dat Jezus de oorsprong of het begin is van de opstanding. Daarom neemt Hij daarin, zoals in alle dingen, de eerste plaats in (Kolossenzen 1:18). Zo zegt ook 1 Korinthiërs 15:20-22 dat Jezus de “Eersteling” is van degenen die opstaan uit de doden, maar ook dat Hij het begin of de oorzaak ervan is: “Want daar de dood door een mens is, zo is ook de opstanding der doden door een Mens. Want gelijk zij allen in Adam sterven, also zullen zij ook in Christus allen levend gemaakt worden”.

De Heer Jezus wordt in Kolossenzen 1:18 genoemd zoals GOD ZELF genoemd wordt: HET BEGIN. Zie Openbaring 21:6. Dat de Mens Christus Jezus daarom ook God moet zijn is niet alleen logisch, maar het wordt door Paulus in de volgende verzen bevestigd:

Kolossenzen 1:19 “Want het is [des Vaders] welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou”. Vergelijk Kolossenzen 2:9: “Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk”.

U kunt wel begrijpen dat sommige pseudobijbels hier wat anders weergeven, in strijd met de grondtekst².

3. DE EERSTGEBORENE ONDER VELE BROEDERS

Romeinen 8:29 “Want die Hij te voren gekend heeft, die heeft Hij ook te voren verordineerd, het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zij onder vele broeders”.

Hebreeën 2:10-12 “Want het betaamde Hem, om Wie alle dingen zijn, en door Wie alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen tot de heerlijkheid leidende, de overste Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen. Want èn Hij, Die heiligt, èn zij, die geheiligt worden, zijn allen uit één; om welke oorzaak Hij Zich niet schaamt hen broeders te noemen. Zeggende: Ik zal Uw naam Mijn broeders verkondigen; in het midden der gemeente zal Ik U lofzingen”.

We zien hier dat de Heer Jezus van Godswegen de leidsman is tot de behoudenis van de mens: om velen tot zonen te maken en hen tot heerlijkheid te leiden. Alle zonen zijn met de Mens Christus Jezus verbonden als broeders, omdat ze Hem gelijkvormig worden gemaakt. Met betrekking tot hen neemt de Heer Jezus de rang in van eerstgeborene. Hij is de eerste in rang onder hen, doch ook hun OORSPRONG. Hij is de oorsprong van het Christelijk broederschap, de oorsprong van allen die naar Zijn beeld worden gevormd (Romeinen 8:29).

De term “eerstgeborene” duidt hier dus helemaal niet aan dat de Heer Jezus, als Zoon van God, zelf een begin heeft gehad. Er wordt enkel geleerd dat de Heer Jezus het Begin is en de voornaamste van degenen die zijn beeld dragen. De term “eerstgeborene” is andermaal overdrachtelijk gebruikt.

De engelen AANBIDDEN de Eerstgeborene!:

Hebreeën 1:6 “En als Hij weer de Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden”.

Hier zien we dat de Eerstgeborene ook ten aanzien van de engelen de eerste plaats inneemt. De

² Zie verder <http://www.verhoevenmarc.be/bijbelcorrupties.htm>

engelen zullen Hem aanbidden - waarom? - omdat Hij tevens God is (zie verder in Hebreeën 1:8-10!). Anders toch zou de hemel gevuld zijn met afgodendienaars!

4. DE ENIGGEBOREN ZOON

De uitdrukking “eniggeborene” komt net als “eerstgeborene” vijf maal voor. Ze wordt alleen gebruikt door Johannes, wiens geschriften de Heer Jezus op bijzondere wijze als God voorstellen.

Als behalve “eerstgeborene” de Heer Jezus ook “eniggeborene” wordt genoemd, dan blijkt hieruit dat deze termen niet in letterlijke zin kunnen bedoeld zijn. EEN ENIGGEBORENE KAN NOOIT TEGELIJK EEN EERSTGEBORENE ZIJN. Met deze titel wordt de intieme betrekking tussen de Vader en de Zoon aangegeven. Het betreft hier dus niet een aanduiding van de menselijkheid van Jezus Christus, maar wel van de eeuwige Zoon van God.

We zullen nu de vijf Schriftplaatsen bekijken:

1. Johannes 1:14 “En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de **Eniggeborene** van de Vader), vol van genade en waarheid”.

Hier wordt de uitdrukking in vergelijkende zin gebruikt. Vergelijk hiermee bv. Zacharia en Amos:

Zacharia 12:10 “zij zullen over Hem rouwklagen, als [met] de rouwklacht over een enige zoon”.

Amos 8:10 “Ik zal het [land] stellen in rouw, als er is over een enige [zoon]”

Er zijn wel velen tot kinderen Gods of zonen gemaakt, zegt Johannes in 1:12, 13, maar de Zoon van God is als een eniggeborene van een Vader. U ziet dus de intieme betrekking tussen Vader en Zoon, geschetst door de ‘apostel der liefde’. Vergelijk hiermee het bekende Johannes 3:16 “Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon ...”.

2. Johannes 1:18 “Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft [Hem ons] verklaard”.

De intieme betrekking tussen de Vader en de Zoon kan nooit sterker uitgedrukt worden! Alleen al de gedachte dat een engel of zelfs een aartsengel die plaats zou innemen is weezinwekkend, want dat schendt deze intieme voorstelling.

3. Johannes 3:16 “Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe”.

4. Johannes 3:18 “Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar die niet gelooft, is alreeds veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de Naam van de eniggeboren Zoon van God”.

De liefde Gods kan niet beter uitgedrukt worden dan in het geven van zijn innig geliefde Zoon. Hij heeft er immers zo maar één – ook dat drukt de tekst uit.

5. 1 Johannes 4:9 “Hierin is de liefde van God ten aanzien van ons geopenbaard, dat God zijn eniggeboren Zoon in de wereld heeft gezonden, opdat wij zouden leven door Hem”.

In al deze teksten komt de innige betrekking tussen de Vader en de Zoon sterk naar voor, en ook dat de Vader zijn Zoon - zijn enige - aan ons gegeven heeft. Dat toont Gods grote liefde voor ons, want er wordt gezegd: “Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven” - Romeinen 8:32.

God verwierf Zich een Gemeente door het bloed van Zijn Zoon. Let op hoe Handelingen het zegt:

Handelingen 20:28 “... de gehele kudde, waarover u de Heilige Geest tot opzieners gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, welke **Hij** [dat is: GOD] verkregen heeft door **Zijn eigen bloed** [dat is: Zijn Eigene, de Zoon]”. Vgl. de Textus Receptus met daaronder de letterlijke vertaling:

... to pneuma to agion etheto episkopous poimainein tèn ekklèsian tou theou èn periepoièsato dia tou idiou aimatos

... de Heilige Geest heilige plaatste opzichters om te hoeden de kerk van God Die hij kocht door

het eigen bloed

Hier staat “het eigen bloed”, te verstaan als “Zijn eigen bloed” of “Gods eigen bloed”, om duidelijk te laten zien dat de Zoon Zijn Eigene is, van hetzelfde Goddelijke geslacht.

Zie meer hier:

- <http://www.verhoevenmarc.be/drieenheid.htm>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm